

Egyesült Királyság

Utolsó frissítés dátuma: 2021.01.14.

Fertőzöttség állapota

Az Egyesült Királyság egészére vonatkozóan november 8-án közzétett adatok:

	Január 13.	az ezt megelőző hét napban
új pozitív esetek	47 525	374 775
új halálos esetek	1564	7421

Járványhelyzet állapota: Az ötfokozatú skálán (UK COVID Alert Level) 2021. január 5-e óta a legmagasabb ötös fokozatot állapítottak meg, azaz a járvány terjedése miatt az egészségügyi rendszer túlterhelődhet, így rendkívül szigorú távolságtartási intézkedésekre van szükség.

Korlátozások

Angliában **január 5-től újra teljes járványügyi lezárást (lockdown) rendeltek el**, a covid riasztási szintet az eddigi legmagasabbra, 5-re emelték (az ötfokú skála ezen szintje szerint fennáll a veszélye, hogy az egészségügyi rendszer nem bírja a terhelést, ezért „rendkívül szigorú” távolságtartási intézkedések indokoltak). A részletes szabályokkal kapcsolatban az alábbi [összefoglalót](#) javasoljuk áttekinteni. Január 5-től teljes járványügyi zárlatot (lockdown) rendeltek el Skóciában is. Január 8-ától hatályba lépett az otthonmaradásra felszólító törvény Észak-Írországbán, ami azt jelenti, hogy május óta először UK mind a négy nemzetében jogi kötelezettsége az állampolgároknak otthon maradni. A **korlátozások végpontja egyelőre nem rögzített** a kormány részéről, egyes nyilatkozatok szerint február közepéig/márciusig tarthat.

UK **január 18-tól kötelezővé tette a negatív (72 óránál nem régebbi) koronavírus-teszt bemutatását a külföldről (légi, vasúti és vízi úton) beutazók számára**. A [kivételeket](#) szűken szabták meg, de pl. **a szállítmányozásban dolgozók mentesülnek** ezen kötelezettség alól. Területi alapon – tekintettel a tesztelési kapacitások hiányára – mentesítették a Falkland-szigeteket (St Helenát és Ascensiónt), továbbá – időkorláttal – Antiguat, St Luciat és Barbadosot. A Common Travel Area országai (köztük Írország) nem állnak a rendelkezés hatálya alatt. Az intézkedést a lockdown végéig tarthatják fent.

UK az országba beutazók esetében a karantént 14 napról 10 napra csökkentette. Kivételt a Common Travel Area-ba (Írország, Csatorna-szigetek, Isle of Man) tartozó országok képeznek; illetve UK kvázi „légifolyosók” létrehozásával, korlátozott számú ország esetében mentesítés bevezetéséről döntött. Utóbbiak kapcsán meghatározó szempont a 100 ezer lakosra jutó esetek száma (20), így **Magyarország esetében 2020. szeptember 12-től kötelező** az Anglia területére való beutazás utáni, jelenleg **10 napos önkéntes karantén** (self isolation). A karanténmentes országok teljes listája az alábbi [linken](#) olvasható, folyamatos felülvizsgálat alatt tartják a fertőzöttség alakulásához igazítva, így **az aktuális információk vonatkozásában kérjük tájékozódjanak a jelzett brit kormányzati honlapon**. December 15-től életbe lépett a „[Test to Release for international travel](#)” szabályzat, amelynek értelmében az ún. [travel corridor listán](#) nem szereplő országból utazók az érkezés után öt nappal koronavírus tesztet végeztethetnek, és negatív eredmény esetén a karantén alól mentesülnek. Kivételt képeznek a

10 napos karantén kötelezettség alól pl. a szállítványozásban vagy személyszállításban dolgozók (a teljes listát lásd az alábbi [kormányzati honlapon](#)).

[Skót](#), [walesi](#), [északír](#) viszonylatban a kormányzati honlapokra mutató linkeken jelzett aktuális szabályozást ajánljuk tájékozódáskor. Aktuális információkért javasoljuk, hogy ellenőrizzék a jelzett releváns brit kormányzati honlapokat, illetve a budapesti brit nagykövetség és a londoni magyar nagykövetség honlapjait.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Egyes gyógyszeripari termékek párhuzamos exportját tiltják. A teljes lista az alábbi [kormányzati honlapon](#) érhető el.

Logisztika és szállítványozás állapota

A szállítványozás folyamatos, ellenben UK EU-ból való kilépése miatt a megváltozott szabályok, bürokrácia miatt esetekben akadozhat. (A változásokkal kapcsolatban a brit kormány [számos hasznos összefoglalót](#) tett közzé. A szállítványozásban dolgozóknak a [Public Health Passenger Locator](#) formanyomtatványt kell kitölteniük és nem kell karanténba vonulniuk. A francia hatóságok a szállítványozásban résztvevőktől UK-ból való visszatérést követően 72 óránál nem régebbi [negatív koronavírus teszt követelményt](#) tartanak fenn továbbra is.

Gazdasági kilátások

A brit pénzügyminisztérium 20 független szervezet gazdasági előrejelzései alapján készített összefoglaló elemzést, amely értelmében az elemzések átlaga szerint **2020-ra 10,2%-os GDP csökkenés várható**. Ez legrosszabb esetben 12,5%-os csökkenést, míg legjobb esetben 6,6%-os csökkenést jelenthet. Az előrejelzés szerint **2020 Q4 periódusra 0,6%-os infláció várható, míg a munkanélküliségi ráta 2020-ban 7,3%-ra nőhet**. 2021 tekintetében az elemzés szerint 5,9%-os GDP növekedés várható. 2021 Q4 tekintetében az infláció az 1,9%-ot is elérheti, míg a munkanélküliségi ráta 7%-ra csökkenhet.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

UK kormánya egy **komplex gazdaságvédelmi csomagot** valósított meg a munkahelyek védelme és a gazdaság mihamarabbi talpra állítása érdekében. Lényegi elemei tekintetében:

- Coronavirus Emergency Response Fund létrehozása a védekezéssel kapcsolatos költségek finanszírozására, az NHS egészségügyi szolgálat támogatására.
- Kormányzati hitelprogramok elindítása: Coronavirus Business Interruption Loan Scheme néven a KKV szektor (45 millió fontos éves forgalomig hitel igényelhető maximum 5 millió fontig 80%-os kormányzati garancia mellett) és a nagyobb vállalatok számára (45 millió font éves forgalom felett hitel igényelhető 25 millió fontig, 250 millió font éves forgalom felett pedig 200 millió fontig, 80%-os kormányzati garancia mellett). A mikrovállalkozások számára május 4-étől nyílt meg egy hitellehetőség a 100%-os kormányzati garanciájú Bounce Back Loan formájában forgalmuk 25%-áig, de maximum 50 000 font értékig.

- Második negyedéves ÁFA-befizetések elhalasztása által 30 milliárd fontos tétel marad az üzleti szereplőknél.
- Kormányzati munkahelymentő program elindítása (Coronavirus Jobs Retention Scheme), amelynek keretein belül nyolc hónapra október végéig a bérek 80%-át a kormány átvállalja, havi maximum 2500 font értékben. Júliustól részmunkaidőben is visszatérhetnek a dolgozók, a kormány így már csak a kieső időre vállalja a támogatást. Augusztustól a társadalombiztosítási járulékot a munkáltató fizeti, szeptembertől a kormány már csak 70%-ig (maximum 2187,5 fontig), októberben pedig csak 60%-ig (maximum 1875 fontig) állja a kieső munkabért.
- Egyéni vállalkozók támogatására a Self-employed Income Support Scheme elindítása, amely által adóköteles készpénztámogatást kapnak profitjuk 80%-áig, de maximum havi 2500 fontos értékig.
- Két alap létrehozása (Small Business Grant Fund és Retail, Hospitality and Leisure Grant Fund), amelyek keretein belül közel 1 millió vállalkozás kaphat 10 000 vagy 25 000 fontos készpénztámogatást.
- Az innovációs fókuszú vállalatokat a brit kormány 1,25 milliárd fonttal támogatja a koronavírus járvány idején. A csomag fontos eleme a gyors ütemben fejlődő, innovatív startupok számára létrehozott 500 millió fontos befektetési alap (Future Fund), amely vegyesen költségvetési és magánszektorbeli forrásokat foglal magában.
- A Bank of England brit jegybank 0,1 százalékra csökkentette a kamatlábat, 200 milliárd fonttal kiegészítette kötvényszerzési programját, banki hitelezés támogatása kiváltképp a KKV szektorban. A központi bank a pénzügyminisztériummal együttműködésben indította el a Covid Corporate Financing Facility nagyvállalati finanszírozási programját, amely keretein belül befektetésre ajánlott vállalati kötvényeket vásárol meg likviditás biztosítása érdekében.

A gazdaság újraindításának első lépéseként a „roosevelti New Deal” mintájára 5 milliárd font értékű infrastrukturális beruházáscsomagot, illetve az építőipar szabályozási reformját jelentette be a kormány. Az építőipar szeptembertől életbe lépő szabályozási reformja révén egyszerűsödhetnek a lakásépítések, és az ezzel együtt járó bürokráciacsökkentés nagyban elősegítheti a városközpontok, bevásárlóutcák gyorsabb megújulását is. Az infrastrukturális fejlesztéseknek, iskola- és kórházépítéseknek pedig fő célja, hogy helyi szinten munkaerőigényt generálva járulhassanak hozzá a gazdaság újraindításához.

Rishi Sunak pénzügyminiszter július 8-án **30 milliárd font** (11 750 milliárd forint) értékben jelentett be **további intézkedéseket** a gazdaság újraindítása érdekében („Plan for Jobs”). A munkahelymentő program október végi kivezetésével, minden egyes tovább alkalmazott munkavállaló után a cégek 1000 font támogatást kapnak, így akár 9 milliárd fontba is kerülhet ez az intézkedés. „Kickstart Scheme” néven 16-24 évesek számára támogatják új munkahelyek létrehozását 2 milliárd font értékben. A „Green Homes Grant” programmal 2 milliárd font értékben támogatják az energiahatékonyságnövelést, amelyre a középületek tekintetében további 1 milliárd fontot fordítanak. Az ingatlanvásárláskor fizetendő illetéket 500 000 font alatti értéknél eltörlik. A vendéglátóiparban az ételek, szálláshelyek és látványosságok (mozi, állatkert stb.) ÁFA-ját 20%-ról 5%-ra csökkentik.

Augusztus 3-31. között az „**Eat out to help out**” elnevezésű kezdeményezés a programban résztvevő éttermeket, bárókat és kávézókat segítette forgalmuk növelésében. A brit kormány az ételre és nem alkoholos tartalmú italokra kiállított számlák 50%-át fizette ki a fogyasztó helyett, maximum 10 font/fő értékben. A pénzügyminisztérium előzetes számításai szerint a program 400 millió fontba kerülhet az adófizetőknek. A programban több mint 84 000 étterem vett részt.

UK kormány új gazdaságvédelmi csomagja („**Winter Economy Plan**”) az eddigi munkahelymentő program október végi befejeződése után egy új támogatási programot vezet be a német „kurzarbeit” mintájára. Olyan munkavállalók fizetését támogatja novembertől, akik normál munkaidejük legalább egyharmadában dolgoznak, az erre járó fizetést pedig a munkáltató állja. A fennmaradó – le nem dolgozott – részre járó fizetés egyharmadát a kormány, további egyharmadát a munkáltató fizeti, míg a fennmaradó egyharmadról a munkavállaló „lemond”. A munkahelyek támogatásán túlmenően az idegenforgalomban és a vendéglátás területén az ÁFA ideiglenes 5%-ra csökkentését 2021. március végéig meghosszabbítják. A gazdaságvédelmi lépések keretein belül indított hitelprogramok futamidejét hat évről tíz évre lehet meghosszabbítani, igényelni ezeket pedig még november végéig lehet.

A november 5-től előreláthatólag december 2-ig tartó lezárásokkal párhuzamosan a brit kormány **munkahelymentő programját (CJRS) 2021. március 31-ig hosszabbították meg.** A brit kormány a résztvevő vállalati alkalmazottak bérének 80%-át állja. Az **egyéni vállalkozók** számára Rishi Sunak brit pénzügyminiszter a **harmadik támogatási csomagot (SEISS)** jelentette be, így november-január viszonylatban 80%-os profit kerül kifizetésre a brit kormány által maximum 7500 fontig. A CJRS október 18-ig 41,4 milliárd fontba, míg a SEISS 5,9 milliárd fontba került az adófizetőknek.

UK kormánya **500 millió fonttal (190 milliárd forinttal) támogatja a film- és televíziós forgatások újrakezdését** a járvány után. Az iparág a brit gazdasághoz évente 12 milliárd fonttal (4580 milliárd forinttal) járul hozzá, és a járvány ellenére több új stúdiófejlesztést jelentettek be az elmúlt hónapokban is. Ezek közül kiemelkedik a Sky-Comcast-NBCUniversal fejlesztése: 12 műteremmel építenek saját gyártóbázist London mellett.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Tenderekkel kapcsolatban javasoljuk az alábbi [kormányzati honlapon](#) való tájékozódást, amely az aktuális lehetőségeket mutatja be egyénileg beállítható szempontrendszer szerint.

Általános exportlehetőségek tekintetében elmondható, hogy az Egyesült Királyság piaca **rendkívül kompetitív**. Ennek megfelelően a legmagasabb minőségű különleges termékek és szolgáltatások területén kínálkozik egyértelmű lehetőség magyar termékek és szolgáltatások megjelenésére.

A magyar **élelmiszergyártó** vállalatok tekintetében például olyan minőségű áruk esetében, mint a kiemelkedő borok, mézek, vagy húskészítmények.

Bár a brit **autóipar** a Brexit-népszavazás óta elveszítette régi fényét és a gyártás volumene a járványhelyzettől függetlenül is folyamatosan csökken, K+F-hez kapcsolódóan és egyes beszállítói területeken diverzifikáció miatt nyílhatnak lehetőségek magyar cégek számára.

Az újraindulás kapcsán a kormányzat célja az **építőipar** felfuttatása, amely rövidtávon egyelőre nem generált még nagyobb keresletnövekedést, de középtávon új lehetőségeket nyithat meg esetlegesen alvállalkozói szinten.